

Rapport

Datum: 20 juni 2007

Rapportnummer: 2007/124

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Hollands Midden hem op 22 februari 2005 in zijn woning heeft aangehouden, in plaats van hem van tevoren uit te nodigen voor een gesprek of verhoor op het politiebureau.

Ook klaagt verzoeker erover dat de politie op 22 februari 2005 niet (direct) is ingegaan op zijn verzoek zijn familie en/of werkgever in te lichten over zijn aanhouding, terwijl hij aangaf zwaar depressief te zijn waardoor zijn omgeving zich ernstig zorgen over hem zou maken als hij "verdwenen" was.

Voorts klaagt verzoeker erover dat de politie hem tijdens de insluitingfouillering op 22 februari 2005 heeft gesommeerd zijn kleding uit te trekken.

Ten slotte klaagt verzoeker erover dat de politie zijn verzoek om schadevergoeding heeft afgewezen.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker werd op 22 februari 2005 door ambtenaren van het regionale politiekorps Hollands Midden aangehouden op verdenking van belaging, bedreiging en smaad en overgebracht naar het politiebureau om daar te worden gehoord als verdachte.
2. Verzoeker diende op 27 juli 2005 bij de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden een klacht in over dat politieoptreden. Verzoeker klaagde er daarbij in het bijzonder over dat de politie hem niet eerst had uitgenodigd voor een gesprek of verhoor alvorens tot de aanhouding in zijn woning over te gaan en dat de politie niet direct was ingegaan op zijn verzoek om zijn werkgever in te lichten over de aanhouding. Verzoeker vroeg daarnaast om een vergoeding van € 1.175 voor de door hem en zijn moeder als gevolg van de arrestatie geleden schade. Het ging daarbij om gederfd arbeidsloon en om een bedrag voor geleden schade van zijn moeder, die als gevolg van de door zijn werkgever gemelde vermissing een toeval had gekregen.
3. De korpschef berichtte verzoeker op 16 augustus 2005 dat de klacht over de politie niet zou worden behandeld omdat de gedraging waarover werd geklaagd deel uitmaakte van de vervolging van een strafbaar feit. Niettemin deelde de korpschef verzoeker mee dat hij twee maal - op 26 januari 2005 en op 3 februari 2005 - was uitgenodigd om op het politiebureau te komen voor een gesprek, maar daarop niet had gereageerd. Vervolgens had de officier van justitie toestemming verleend om hem buiten heterdaad aan te houden. Verder deelde de korpschef mee dat hij, gelet op het voorgaande, ook het verzoek tot schadevergoeding afwees.

4. Verzoeker was niet tevreden met die reactie en wendde zich op 5 september 2005 tot de Nationale ombudsman met het verzoek een onderzoek in te stellen. Daarnaast diende verzoeker op 25 januari 2006 bij het politiekorps nog een klacht in over het politieoptreden van 22 februari 2005. Verzoeker klaagde er daarbij in het bijzonder over dat de politie hem tijdens de insluitingfoullering had gesommeerd zijn kleding uit te trekken. Omdat het politiekorps ondanks zijn rappels van 1 en 20 februari 2006 niet op die klacht reageerde, wendde verzoeker zich op 14 maart 2006 ook met die klacht tot de Nationale ombudsman.

5. Verzoeker werd op 5 december 2005 door de politierechter te Den Haag veroordeeld tot een geldboete van € 500 en een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van 1 maand wegens voortgezette handeling van smaad en eenvoudige belediging gepleegd op 15 februari 2005.

I. Ten aanzien van het niet uitnodigen voor een gesprek of verhoor

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politie hem op 22 februari 2005 in zijn woning heeft aangehouden, in plaats van hem van tevoren uit te nodigen voor een gesprek of verhoor op het politiebureau. Verzoeker merkte in dit verband op dat hij de door de korpschef genoemde brieven nooit had ontvangen en dat de politie dit ook niet kon aantonen. Verder wees verzoeker erop dat in het transactievoorstel en de dagvaarding van de officier van justitie als pleegdatum 15 februari 2005 stond vermeld en merkte daarbij op dat die datum was gelegen ná de data waarop de politie claimde hem brieven te hebben gestuurd.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat verzoeker bij brief van 26 januari 2005 was verzocht om te verschijnen op het politiebureau te Leiden. Bij brief van 3 februari 2005 was verzoeker opnieuw verzocht om te verschijnen op het politiebureau te Leiden. Aan beide oproepen had verzoeker geen gehoor gegeven. Op last van de officier van justitie was verzoeker op 22 februari 2005 buiten heterdaad aangehouden in zijn woning te Leiden. Volgens de korpsbeheerder waren de brieven zoals gebruikelijk verzonden via TPG Post. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker dan ook niet gegrond.

3. De korpsbeheerder legde bij zijn reactie afschriften over van de door hem genoemde brieven van 26 januari 2005 en 3 februari 2005. In de eerste brief verzocht politieambtenaar S. verzoeker op 27 januari 2005 te verschijnen aan het bureau te Leiden in verband met bedreiging. In de tweede brief verzocht politieambtenaar S. verzoeker op 10 februari 2005 te verschijnen aan het bureau te Leiden in verband met smaad.

4. De korpsbeheerder legde bij zijn reactie ook afschriften over van de in het politieregister opgemaakte mutaties van 26 januari 2005 en 14 februari 2005. In de eerste mutatie

schreef politieambtenaar S. onder andere dat hij bij verzoeker een brief in de brievenbus had gedaan om verzoeker uit te nodigen aan het bureau en dat als het goed was, verzoeker ging verschijnen op 27 januari 2005. In de tweede mutatie schreef politieambtenaar S. onder andere dat hij contact had gezocht met de officier van justitie, die na het verhaal te hebben aangehoord, toestemming had gegeven om verzoeker buiten heterdaad aan te houden.

5. Verzoeker deelde in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder wederom mee dat de brieven nooit door hem waren ontvangen en naar het hem leek ook nooit door de politie waren verstuurd. Verzoeker merkte in dit verband op dat de politie zichzelf tegensprak, nu de korpsbeheerder schreef dat de brieven met TPG Post waren gestuurd en politieambtenaar S. beweerde dat hij de brieven bij hem thuis in de brievenbus had gedeponerd. Verder deelde verzoeker mee dat het nog steeds raar was dat brieven zouden zijn verstuurd op 26 januari 2005 en 3 februari 2005, terwijl het vermeende vergrijp op 15 februari 2005 zou zijn gepleegd.

6. Politieambtenaar S. verklaarde tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat hij indertijd de aangifte tegen verzoeker had opgenomen. Naar aanleiding van die aangifte had hij verzoeker bij brief van 26 januari 2005 schriftelijk uitgenodigd voor een verhoor. Hij had die brief persoonlijk bij hem in de brievenbus gedaan. Hij wist dit zeker en had daarvan zelfs een mutatie in het politieregister opgemaakt. Omdat verzoeker aan de uitnodiging geen gevolg gaf, had hij hem bij brief van 3 februari 2005 nogmaals uitgenodigd voor een verhoor. Hij wist bijna zeker dat hij die brief ook persoonlijk bij verzoeker in de brievenbus had gedaan. Verzoeker woonde namelijk in dezelfde straat als waar het politiebureau gelegen is, dus dat was een kleine moeite. Hij had daarvan echter geen mutatie in het politieregister opgemaakt. Uiteindelijk had een collega van hem het onderzoek overgenomen. Verder verklaarde politieambtenaar S. dat de moeder van de aangeefster op een gegeven moment ook aangifte had gedaan tegen verzoeker. Dat was na de tweede uitnodiging in februari 2005. Hij dacht dat de officier van justitie naar aanleiding daarvan en gezien het feit dat verzoeker niet reageerde op zijn uitnodigingen de aanhouding buiten heterdaad had gelast.

7. Verzoeker deelde in reactie op de verklaring van politieambtenaar S. nogmaals mee dat hij op 26 januari 2005 geen brief van de politie in zijn brievenbus had gevonden. Hij merkte daarbij op dat de politieambtenaar de brief op 26 januari 2005 misschien in de verkeerde brievenbus had gestopt omdat er bij een aantal brievenbussen, waaronder die van hem, geen naambordjes stonden. Verder wees verzoeker er nogmaals op dat de korpsbeheerder beweerde dat de brief van 3 februari 2005 per post was gestuurd, terwijl de politieambtenaar verklaarde dat hij bijna zeker wist dat hij de brief bij hem in de bus had gestopt. Volgens verzoeker wisten de korpsbeheerder en de politieambtenaar niet meer wat er was voorgevallen en was de betrouwbaarheid van de verklaring nihil.

Beoordeling

8. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit vereiste brengt mee dat politie en justitie in een opsporingsonderzoek dienen te kiezen voor een werkwijze die voor de verdachte het minst bezwarend is en die een zo gering mogelijke inbreuk maakt op zijn persoonlijke levenssfeer.

9. In deze zaak heeft de officier van justitie het politiekorps toestemming gegeven om verzoeker buiten heterdaad aan te houden op verdenking van belaging, bedreiging en smaad. Over de gang van zaken voorafgaande aan die aanhouding, lopen de lezing van verzoeker en die van het politiekorps uiteen. Nu de mutaties in het BPS zijn opgemaakt voordat er sprake was van de klacht van verzoeker, gaat de Nationale ombudsman uit van de juistheid van de daarin gegeven gang van zaken. De Nationale ombudsman acht het daarbij niet aannemelijk dat de betrokken politieambtenaar de uitnodiging in de verkeerde brievenbus heeft gedeponneerd. In deze zaak heeft het politiekorps verzoeker derhalve niet zonder meer aangehouden en overgebracht naar het politiebureau om daar als verdachte te worden gehoord, maar eerst schriftelijk uitgenodigd om als verdachte aan het bureau te verschijnen. Het politiekorps heeft daarmee geprobeerd om verzoeker op een voor hem minder bezwarende wijze als verdachte te horen. Dat de officier van justitie verzoeker uiteindelijk niet heeft vervolgd voor het feit waarop de uitnodiging zag maar voor een na die datum gepleegd feit, doet daaraan niet af. De Nationale ombudsman merkt in dit verband op dat de uitnodiging, de aanhouding en de dagvaarding zagen op hetzelfde feitencomplex. Aldus heeft het politiekorps gehandeld overeenkomstig het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet informeren van derden over zijn aanhouding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politie op 22 februari 2005 niet direct is ingegaan op zijn verzoek zijn familie of werkgever in te lichten over zijn aanhouding. Hij merkte in dit verband op dat hoewel hij bij zijn arrestatie en tevens meteen na aankomst op het bureau had aangegeven dat hij zwaar depressief was, de politie het niet nodig had gevonden om aan zijn verzoek gehoor te geven. Pas tijdens zijn verhoor zo'n vijf uur later, had de politie aangeboden om iemand in te lichten.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat de politie een huisgenoot of familielid van een ingeslotene slechts informeerde op verzoek van de ingeslotene en voor zover het opsporingsonderzoek zich daartegen niet verzette. Volgens de korpsbeheerder

had zowel de politieambtenaar die verzoeker had aangehouden als de politieambtenaar die hem had verhoord van verzoeker niet het verzoek gehad zijn werkgever dan wel een familielid te waarschuwen, terwijl bij de aanhouding van verzoeker zich geen bijzondere omstandigheden hadden voorgedaan die waarschuwen buiten verzoek eisten. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker dan ook niet gegrond.

3. Verzoeker deelde in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder mee dat hij direct na zijn opsluiting bij de arrestantenverzorger het verzoek had gedaan om contact te zoeken met zijn werkgever en dat deze hem had toegezegd daar meteen werk van te maken.

4. Politieambtenaar W. verklaarde tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat hij op 22 februari 2005 als arrestantenverzorger bij het politiekorps verzoeker had ingesloten. Hij kon zich de insluiting van verzoeker echter niet meer herinneren en dus ook niet vertellen of verzoeker hem had gevraagd zijn familie en zijn werkgever te bellen.

5. Verzoeker deelde in reactie op de verklaring van politieambtenaar W. mee dat hij niet behandeld was volgens de regels. Dat de politieambtenaar zich niets meer herinnerde was volgens verzoeker de makkelijkste manier om eronder uit te komen.

Beoordeling

6. In deze zaak lopen, over de vraag of verzoeker heeft verzocht om zijn familie of zijn werkgever in te lichten over de aanhouding, de lezing van verzoeker en die van het politiekorps uiteen. Er is geen sprake van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer waarde moet worden toegekend dan aan de andere.

Gelet hierop onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel over deze gedraging.

III. Ten aanzien van het sommeren zijn kleding uit te trekken

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politie hem tijdens de insluitingfouillering op 22 februari 2005 heeft gesommeerd zijn kleding uit te trekken. Hij merkte in dit verband op dat politieambtenaren hem staand in alleen zijn onderbroek in de cel hadden gefouilleerd.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat het een fantasie van verzoeker was dat hij tijdens de insluitingfouillering zou zijn gesommeerd zijn kleding uit te trekken. Volgens de korpsbeheerder deed er zich geen situatie voor die het zich ontkleden zou hebben vereist en had de politieambtenaar, die de insluitingfouillering had gedaan, aangegeven dat de gebruikelijke werkwijze was gevolgd en dat zich geen bijzonderheden

hadden voorgedaan. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker dan ook niet gegrond.

3. Verzoeker deelde in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder mee dat hij niet had verzonnen dat zij zich moest ontkleden. Verhoor van de politieambtenaren die hem hadden opgesloten zou dit volgens hem moeten uitwijzen.

4. Politieambtenaar W. verklaarde tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat hij op 22 februari 2005 als arrestantenverzorger bij het politiekorps verzoeker had ingesloten. Hij kon zich de insluiting van verzoeker echter niet meer herinneren. Volgens hem was het echter uitzonderlijk dat iemand zich tijdens de insluitingfouillering diende te ontkleden en zeker geen standaard werkwijze. Politieambtenaar W. merkte in dit verband op dat de beslissing voor die zware maatregel was voorbehouden aan de hulpofficier van justitie en dus niet door de arrestantenverzorger zelf mocht worden genomen. Hij kon zich dan ook niet voorstellen dat verzoeker bij de insluitingfouillering aan die maatregel was onderworpen.

5. Verzoeker deelde in reactie op de verklaring van politieambtenaar W. mee dat hij niet behandeld was volgens de regels. Dat de politieambtenaar zich niets meer herinnerde was volgens verzoeker de makkelijkste manier om eronder uit te komen.

Beoordeling

6. In deze zaak lopen, over de vraag of de politie verzoeker heeft gesommeerd zijn kleding uit te trekken, de lezing van verzoeker en die van het politiekorps uiteen. Gezien het feit dat verzoeker een klacht hierover eerst 11 maanden na het politieoptreden bij het politiekorps heeft ingediend en niet gelijktijdig met de andere klachten, acht de Nationale ombudsman het niet aannemelijk dat de politie verzoeker heeft gesommeerd zijn kleding uit te trekken.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het afwijzen van het verzoek om schadevergoeding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politie zijn verzoek om schadevergoeding heeft afgewezen.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat de politie niet zonder meer overging tot het honoreren van een schadevergoeding. Een dergelijke claim diende degelijk te worden onderbouwd. Volgens de korpsbeheerder ontbrak die onderbouwing en zag hij voornamelijk geen reden het verzoek tot schadevergoeding te honoreren. De

korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker niet gegrond.

3. Verzoeker deelde in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder mee dat zijn schade wel degelijk was onderbouwd. Hij had gemiste werkuren, moest met de taxi terug naar huis, was nog dieper in een depressie gekomen waardoor meer medische kosten en korting op zijn salaris door ziekte-uren daar waren en zijn moeder had nogal wat kosten gemaakt door de toeval die zij had gekregen.

Beoordeling

4. Het redelijkheidsvereiste brengt met zich mee dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van de burger. In het licht van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

5. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt dit vereiste met zich mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het in redelijkheid het standpunt kan innemen niet verplicht te zijn tot vergoeding van de door de burger opgegeven schade. In dat geval kan het bestuursorgaan het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is slechts anders indien op voorhand duidelijk is dat het standpunt van het bestuursorgaan niet houdbaar is in een civiele procedure. In dat geval is de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding in strijd met het redelijkheidsvereiste.

6. In deze zaak heeft de korpsbeheerder zich op het standpunt gesteld dat verzoeker zijn verzoek om schadevergoeding niet voldoende heeft onderbouwd. De Nationale ombudsman kan de korpsbeheerder daarin niet volgen, nu verzoeker in de brief van 27 juli 2005 duidelijk heeft aangegeven waarom en waarvoor hij een vergoeding eiste. De korpsbeheerder heeft de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding dan ook niet juist gemotiveerd.

7. Hoewel de daarvoor gebezigde motivering onjuist was, heeft de korpsbeheerder het verzoek om schadevergoeding in redelijkheid kunnen afwijzen. Immers uit het feit dat verzoeker later door de rechter is veroordeeld, kan worden afgeleid dat hij rechtmatig als verdachte is aangehouden. Er zijn geen omstandigheden gesteld of gebleken op grond waarvan het politiekorps, hoewel de aanhouding rechtmatig was, toch aansprakelijk zou zijn voor de daardoor veroorzaakte schade. Aldus heeft de korpsbeheerder niet gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedragingen van het regionale politiekorps Hollands Midden is

niet gegrond ten aanzien van:

het niet uitnodigen voor een gesprek of verhoor;

het sommeren de kleding uit te trekken;

het afwijzen van het verzoek om schadevergoeding.

Ten aanzien van het niet informeren van derden over de aanhouding onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

Onderzoek

Op 7 september 2005 en 14 maart 2006 ontving de Nationale ombudsman verzoekschriften van de heer S. te Leiden, met een klacht over gedragingen van het regionale politiekorps Hollands Midden. Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als gedragingen van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De betrokken politieambtenaren maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Den Haag over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd twee betrokken politieambtenaren een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Noch verzoeker, noch de korpsbeheerder en/of de betrokken ambtenaren gaven binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Het verzoekschrift van 5 september 2005 met de daarbij bijbehorende bijlagen.

Het verzoekschrift van 14 maart 2006 met de daarbij bijbehorende bijlagen.

Het standpunt van de korpsbeheerder van 25 april 2006 met de daarbij behorende bijlagen.

De reactie van verzoeker van 29 mei 2006.

Een e-mailbericht van verzoeker van 20 november 2005 met de daarbij behorende bijlage.

De verklaring van betrokken politieambtenaar W. van 23 januari 2007.

De verklaring van betrokken politieambtenaar S. van 7 februari 2007.

De reactie van verzoeker van 18 maart 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond